

Wachtruimte

Het webinar start om 15:30 uur

Praktische zaken:

- > Zet je microfoon uit bij binnenkomst.
- > Het webinar wordt opgenomen en achteraf gedeeld samen met de presentaties.
- > Zet je camera uit als je niet in beeld wilt komen.
- > Stel je vragen in de chat.
- > Voor technische vragen: Jitty 06-820820070, bij geen bereik alg nr Pharos: 030-2349800

15 september 2025 – Webinar Landelijk Lerend Netwerk Kansrijke Start

Introductie sociaal medisch MDO Kansrijke Start

Maaïke ten Westenend
Regionaal ketenregisseur Kansrijke Start (Gelderland-Midden)

Pam de Vos
Arts M&G, Regionaal ketenregisseur Kansrijke Start (Noordoost-Brabant)

Welkom en Programma Webinar

georganiseerd door: Landelijk lerend Netwerk Kansrijke Start

Introductie Sociaal medisch MDO

Doel:

Praktische introductie over het sociaal-medisch MDO met voorbeelden en gastsprekers uit het land. Ze laten zien hoe je een MDO kunt starten en zoomen in op onderwerpen als:

- Hoe zet je een sociaal-medisch MDO op?
- Wie neemt deel?
- Wie is de doelgroep?
- Wat is de rol van ouders?
- Hoe ziet de samenwerking tussen 0^e, 1^e en 2^e lijn eruit?
- Wat vraagt het qua inzet en financiering van de betrokken partijen?

Pam de Vos is arts Maatschappij + Gezondheid, werkzaam bij GGD HvB met als aandachtsgebied integrale geboortezorg en Kansrijke Start. Sinds een paar maanden vervult ze ook de rol als regionale coördinator Ketenaanpak Kansrijke Start in RNOBB/ Noordoost Brabant + Bommelerwaard.

Maaïke ten Westenend is werkzaam bij GGD Gelderland-Midden als regionaal ketenregisseur Kansrijke Start in de Gelderse Vallei en Centraal Gelderland. Vanuit de GGD is ze het aanspreekpunt Kansrijke Start voor alle lokale coalities en de aandachtsfunctionarissen.

Ons voorstellen

Maaike ten Westenend

Ketenregisseur Kansrijke Start (Gelderland-Midden)

Pam de Vos

Arts M+G/ Regionaal coördinator Kansrijke Start (Noordoost Brabant)

Introductie MDO

Samenwerking tussen het sociale en medische domein

Welke doelgroep bedien je?

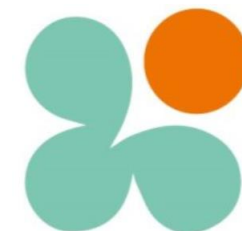
*Alleen kwetsbare zwangere, heel kansrijke start,
alleen kwetsbaar kind, bepaalde indicaties, ...?*

Wie sluiten er aan?

*Afhankelijk van je doelgroep, brede vertegenwoordiging,
klein expert team, ziekenhuis?*

Soort samenwerking

Soort samenwerking

Soort samenwerking

Mono
Disciplinair

Vraagstuk

Oplossing

Multi
Disciplinair

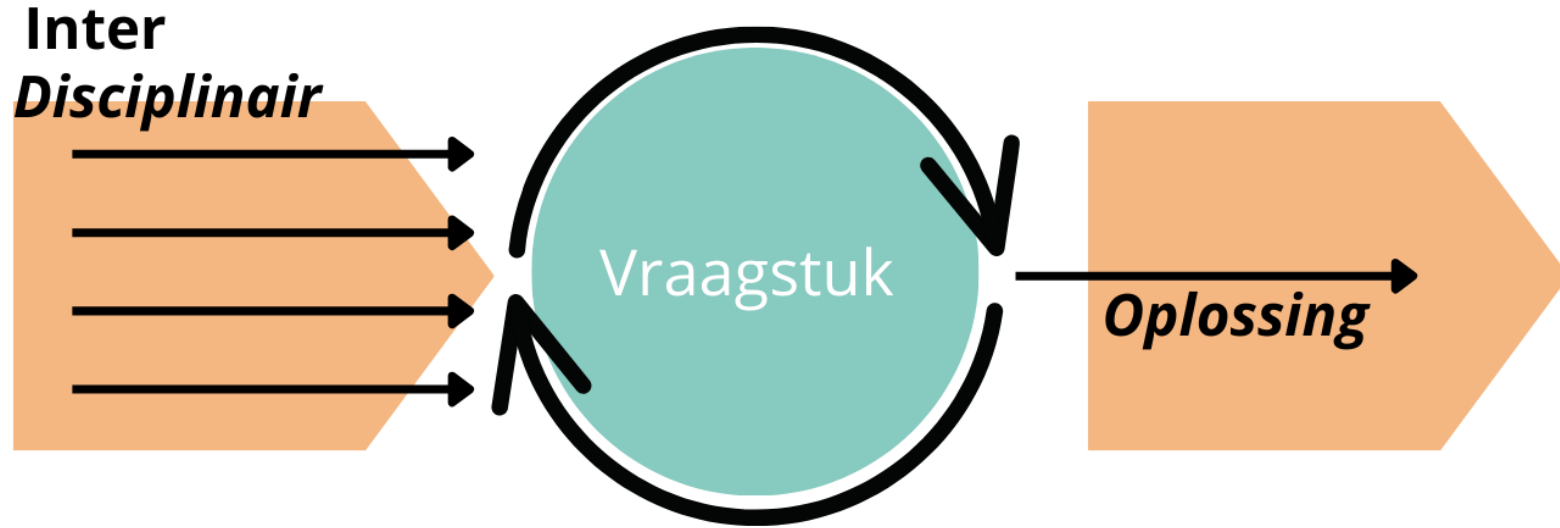
Vraagstuk

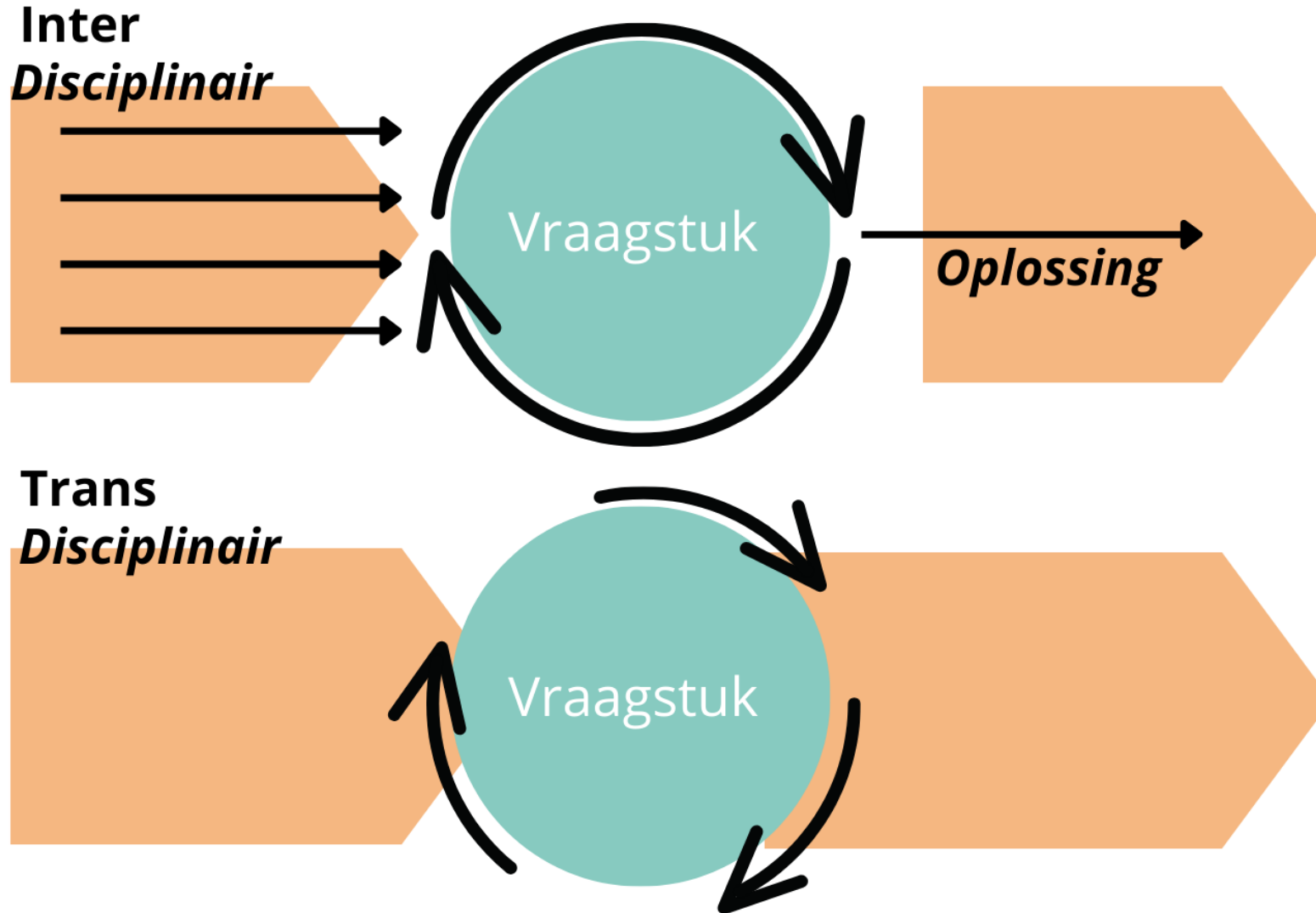
Oplossing

Soort samenwerking

Soort samenwerking

Soort samenwerking

Multi
Disciplinair

Inter
Disciplinair

Trans
Disciplinair

Van theorie naar praktijk

Een mooi voorbeeld uit het land
over implementatie van het MDO

Graag het woord aan:
Regio Midden-Brabant

Sociaal-Medisch MDO Zwangeren

Kansrijke Start Actielijn 2 - Tijdens de zwangerschap

Regio Midden-Brabant

Doelen van het MDO Zwangeren

- De situatie van elke zwangere in een kwetsbare situatie is in gezamenlijkheid in kaart gebracht en de mate van kwetsbaarheid is ingeschat volgens de **definitie kwetsbaarheid**.
- **Zo vroeg mogelijk** in de zwangerschap wordt passende (preventieve) ondersteuning geboden, zowel vanuit het medisch als sociaal domein.
- De ondersteuning voor aanstaande ouders in potentieel kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare omstandigheden verloopt via een **ononderbroken netwerksamenwerking** tussen organisaties binnen het sociaal en medisch domein. Zo wordt vanuit gezamenlijkheid passende ondersteuning geboden. Ouders worden niet doorverwezen maar expertise wordt ingevoegd.
- De professionals die deelnemen aan het MDO **leren elkaars expertise beter kennen**, waardoor ze elkaar gemakkelijker kunnen vinden en raadplegen. Dit zorgt voor kortere communicatielijnen en stelt professionals in staat om elkaars kennis en expertise ook buiten het MDO effectief in te zetten.

Samenwerking tussen...

Professionals Medisch Domein

- Verloskundige
- Kraamzorgconsulente
- Medisch Maatschappelijk Werker

Professionals Publiek Domein

- Jeugdverpleegkundige / PA | GGD

Professionals Sociaal Domein

- Jongerenwerker / gezinsondersteuner
- Wijkprofessional / Sociaal Wijkteam

Praktisch

**Definitie van kwetsbaarheid
Rotterdam**

**Voorstel voor cliënte
(en familie)**

**Uitleg en toestemming
zwangere**

**Inzet hulp en
ondersteuning
op maat**

**Bespreking in Sociaal-Medisch
MDO Zwangeren in de wijk
of gemeente**

**1x per maand, 1,5-2
uur**

Opbrengsten samenwerking MDO Zwangeren

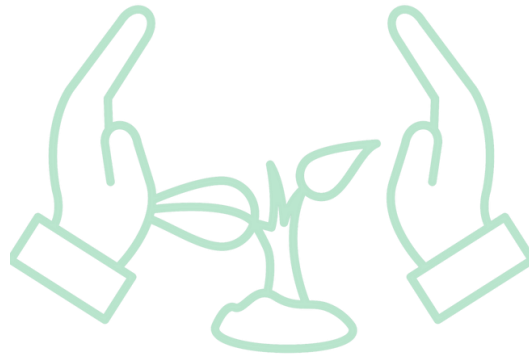
Samenwerking en afstemming over de mogelijke ondersteuning

Korte lijntjes tussen de verschillende professionals

Zwangere hoeft maar één keer verhaal te vertellen

Snellere inzet van passende hulp / ondersteuning

Minder stress en een betere voorbereiding op de komst van het kindje

Hoe is het ontstaan?

Sociaal-Medisch MDO Zwangeren in Midden-Brabant

Rol van de gemeenten in Midden-Brabant

- **Experimenterend leren;** vertrouwen vanuit Gemeente Tilburg om te gaan 'doen' en evaluerend te leren met elkaar.
- **Regionaal vertrouwen** in elkaars proeftuinen en wens tot regionaal **zoveel mogelijk dezelfde werkwijze**
- **Regionale afspraken over financiële compensatie** voor deelname vanuit het medisch domein.
- **MKBA** vanuit medisch domein met een gedragen uitkomst door de gemeenten in Midden-Brabant

Uitdagingen én oplossingen

**Participatie cliënt in het
MDO**

**Regionale verschillen in
beschikbare
professionals**

Bekostiging medisch domein

Gegevensuitwisseling

Efficiëntie

**Kosten-baten
verhouding
Borging**

Wil je meer weten of in contact komen?

Marijana Laus (GGD Hart voor Brabant)

Charlotte Kuijpers en Annelies Verheijen (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)

kansrijkestart@etz.nl

Praktische punten

Signalering

Wie en wat signalering, hoe ga je van signalering naar inbreng

Rolverdeling

Coördinator van het MDO, wie inbrenger en is deze aanwezig

Gegevensuitwisseling

Gedeelde platform, gezamenlijke formulieren

Plan

Ouders

Van theorie naar praktijk

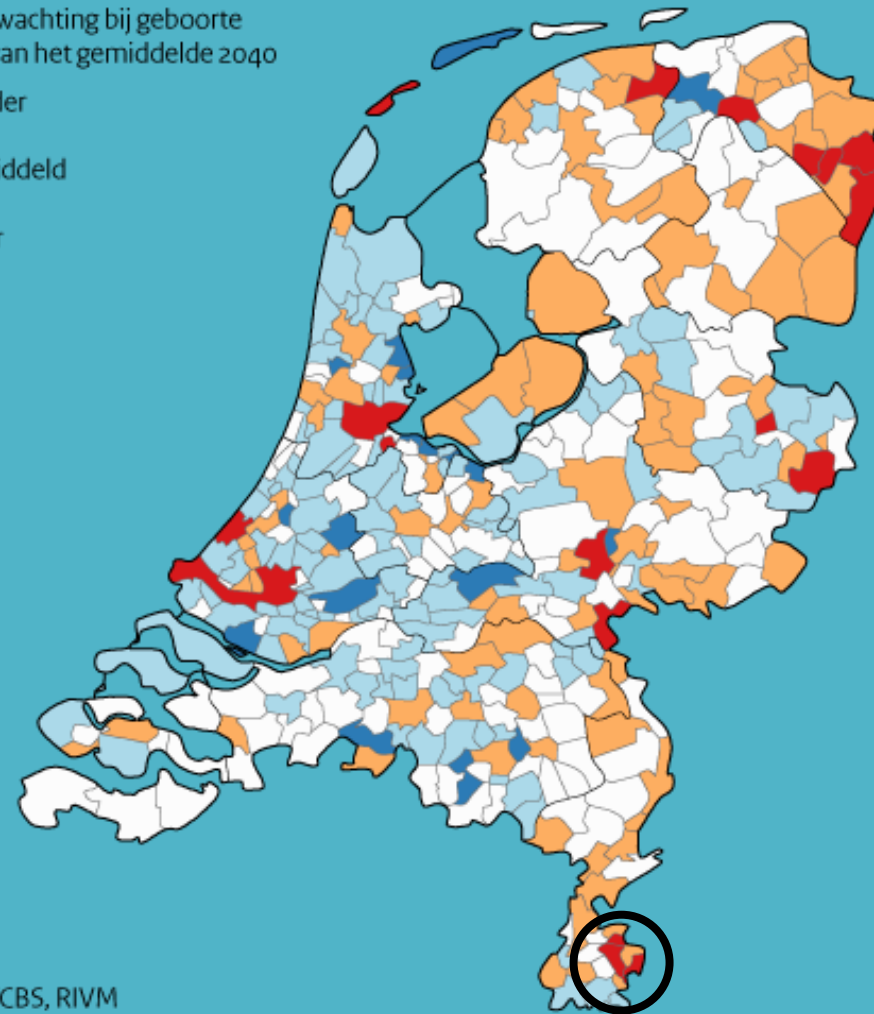
Een mooi voorbeeld uit het land
over ouders betrekken

Graag het woord aan:
Regio Zuid-Limburg

Klantreis Knooppunt Kansrijke Start

Levensverwachting bij geboorte
afwijking van het gemiddelde 2040

Bron: PBL/CBS, RIVM

Pam de Vos | M+G

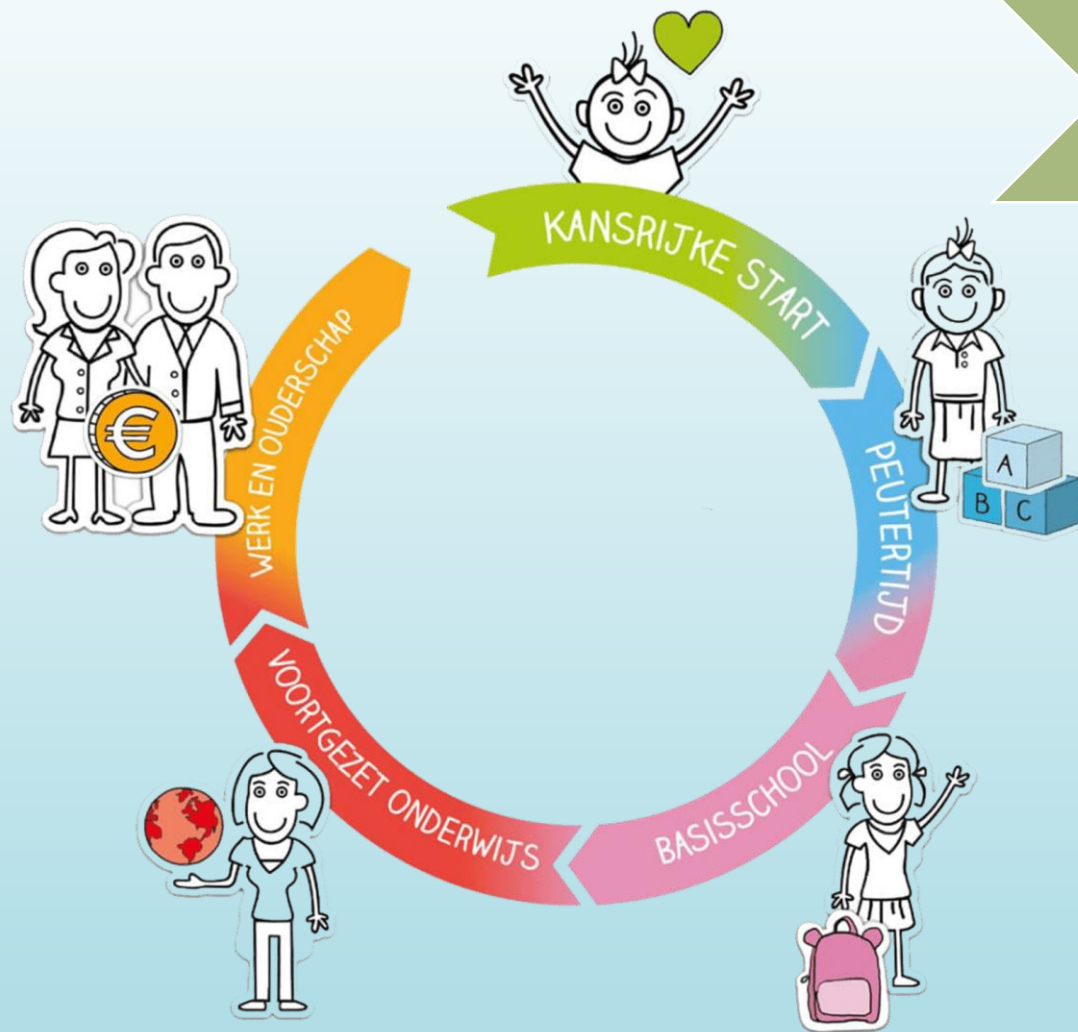
Stagebegeleiders:

Nicole Smeets-Curvers | onderzoeker | afdeling K&I | GGD Zuid Limburg

promovendus op het onderzoeksproject Knooppunten Kansrijke Start in Zuid-Limburg

Mandy Leurs-Stijnen | onderzoeker/epidemioloog | afdeling K&I | GGD Zuid Limburg

programma coördinator Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Limburg

Trendbreuk

signaleren

verkennen

passende
hulp

Knooppunt
Kansrijke Start

Basisstructuur

Knooppunt Kansrijke Start (KKS):

Multidisciplinaire afstemming tussen professionals uit het **medisch en sociaal domein** (o.a. verloskundigen, kraamzorg, jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, toegangsteam gemeente) **én het gezin** over steun en hulp op maat.

Doelen:

1. De zelfredzaamheid van (aanstaande) ouder(s) te verhogen.
2. Snel de best passende steun op maat organiseren, ook buiten de reguliere wegen, samen met de aanstaande of jonge ouder(s).
3. De eigen kracht en behoefte aan ondersteuning over alle levensdomeinen helder krijgen, bijvoorbeeld op basis van Positieve Gezondheid.

Voor wie:

Het KKS is bedoeld voor zwangeren en jonge ouders met kinderen in de leeftijd t/m 2 jaar in een (potentieel) kwetsbare situatie.

Wie kan er aanmelden voor een Knooppunt Kansrijke Start (KKS)?

Iedereen die met (aanstaande) ouders (met kinderen tot 2 jaar) werkt

Met welke hulpvragen kun je o.a. terecht bij het KKS?

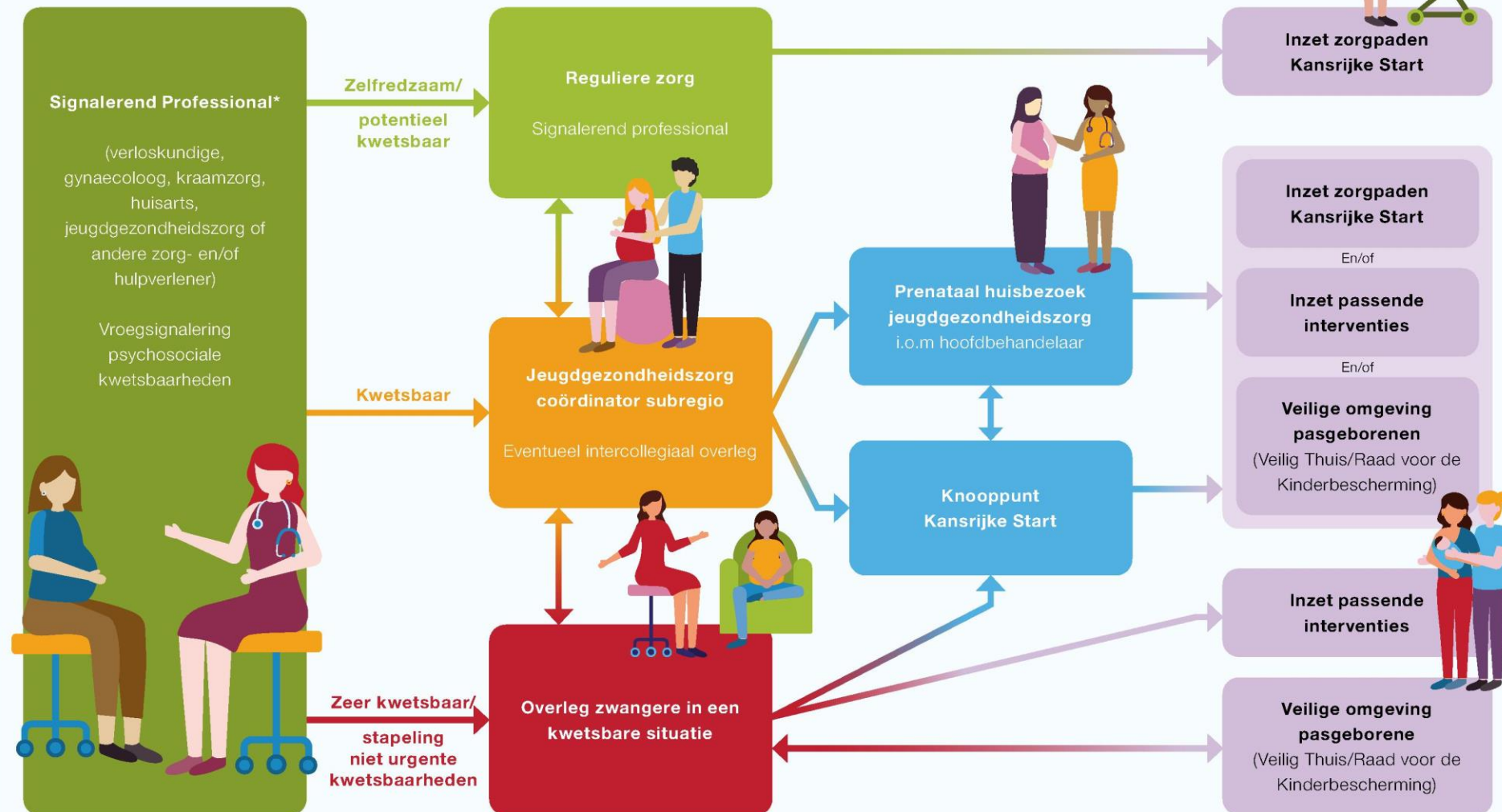
Financiële problemen, stress, huisvestingsproblemen, beperkte opvoedingsvaardigheden, beperkt sociaal netwerk, licht verstandelijke beperking, middelenmisbruik, GGZ problemen ...

Wie zijn er aanwezig bij het KKS?

- Knooppuntcoördinator
- **Ouders+ eventueel steunfiguur**
- Medewerker gemeentelijke toegang en / of maatschappelijk werk
- JGZ verpleegkundige
- Eventueel: aanmelder en of andere professionals die op basis van vraag gewenst zijn

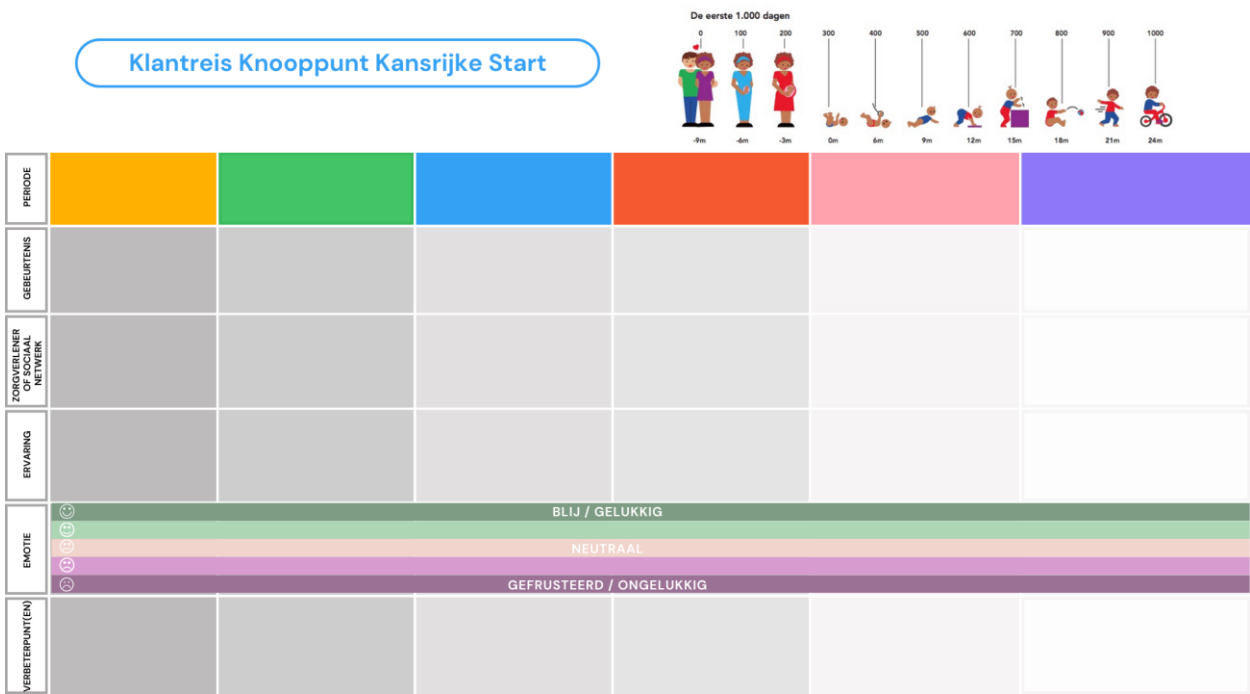
Basisstructuur Kansrijke Start Zuid-Limburg

* Bij acute onveiligheid volg de KNMG meldcode Kindermishandeling

Hoe ervaren zwangeren en jonge ouders in een kwetsbare situatie de klantreis naar en deelname aan het Knooppunt Kansrijke Start ?

Methode:
klantreisonderzoek

Resultaten Knooppunt Kansrijke Start

Ervaringen

- waren op de hoogte doel knooppunt
- voelde zich gehoord
- voelde zich niet beoordeeld
- er kwamen nieuwe hulpvragen op tafel

Verbeterpunten

- client bepaalt locatie en setting
- client bepaalt tempo van zorg

Resultaten periode na knooppunt

Ervaringen

- een makkelijk bereikbaar aanspreekpersoon is fijn
- een mail met overzicht van de afspraken
- blij met geboden hulp

Verbeterpunten

- een aanspreekpersoon
- overzicht afspraken en contactpersonen

Checklist Knooppunt Kansrijke Start

Vorbereiding voorafgaand aan het Knooppuntoverleg

Aanmelding

- ☐ Aanmeldformulier compleet ontvangen?

Triage

- ☐ Afgewogen of Knooppunt Kansrijke Start de juiste plek is voor het bespreken van de hulpvragen (alternatief is bijv. OZKS)
- ☐ Kan wel/ niet wachten tot volgende geplande Knooppuntoverleg (in geval van zwangerschap, neem zwangerschapsduur mee in afweging).
- ☐ Wie dient er aan te sluiten bij Knooppuntoverleg:

Het (aanstaande) gezin

De jeugdverpleegkundige

Indien gewenst: de anmeldend professional

Professionals o.b.v. expertise m.b.t. hulpvraag

Plannen Knooppuntoverleg/uitnodiging

- ☐ Moment ingepland (fysiek of digitaal) en locatie gereserveerd
- ☐ Gezin en professionals uitgenodigd
- ☐ Aangegeven dat gezin iemand mee mag nemen naar het gesprek
- ☐ Indien nodig: tolk/vertaler geregeld (nooit een kind inzetten als tolk).

Het Knooppuntoverleg

- ☐ Voorstelrondje
- ☐ Aangegeven hoeveel tijd er beschikbaar is voor het Knooppunt
- ☐ Hulpvra(a)g(en) gezin besproken
- ☐ Afgesproken welke ondersteuning wordt ingezet door wie
- ☐ Afgesproken wie de procesregie oppakt
- ☐ Casusregie nodig? Zo ja, afgesproken welke organisatie dit oppakt
- ☐ Besproken aan wie er een terugkoppeling volgt, door wie?

Standaard: de aanmelder

Gaat het om een zwangere vrouw: de aanmelder, verloskundig hoofdbehandelaar en kraamzorg organisatie.

- ☐ Samenvatting van de afspraken gegeven
- ☐ Gezin is akkoord met afspraken en afspraken over terugkoppeling
- ☐ Vervolg Knooppunt gewenst? Zo ja, afgesproken op welke termijn
- ☐ Evaluatierondje: hoe heeft iedereen het gesprek ervaren.
- ☐ Actie- besluitenlijst ingevuld

Na afloop van het Knooppunt

- ☐ Actie- besluitenlijst gedeeld met gezin en andere aanwezigen (indien het gaat om een zwangere vrouw ook delen met verloskundig hoofdbehandelaar) via bijv. beveiligde mail.
- ☐ Registratieformulier ingevuld

➤ Ouderbetrokkenheid & Vertrouwen

Ouders: partner of passant?

- Terughoudendheid door eerdere ervaringen of privacyzorgen
- Moeite om voordelen van KKS goed te communiceren
- Behoefte aan voorafgaand contact & heldere uitleg
- Overleg met veel professionals kan belastend zijn
- Vertrouwen opbouwen is essentieel voor deelname

- Ouders worden actief betrokken bij het hulpverleningsproces: praten met i.p.v. over hen

Inspiratiemiddag: de Kracht van het Knooppunt Kansrijke Start

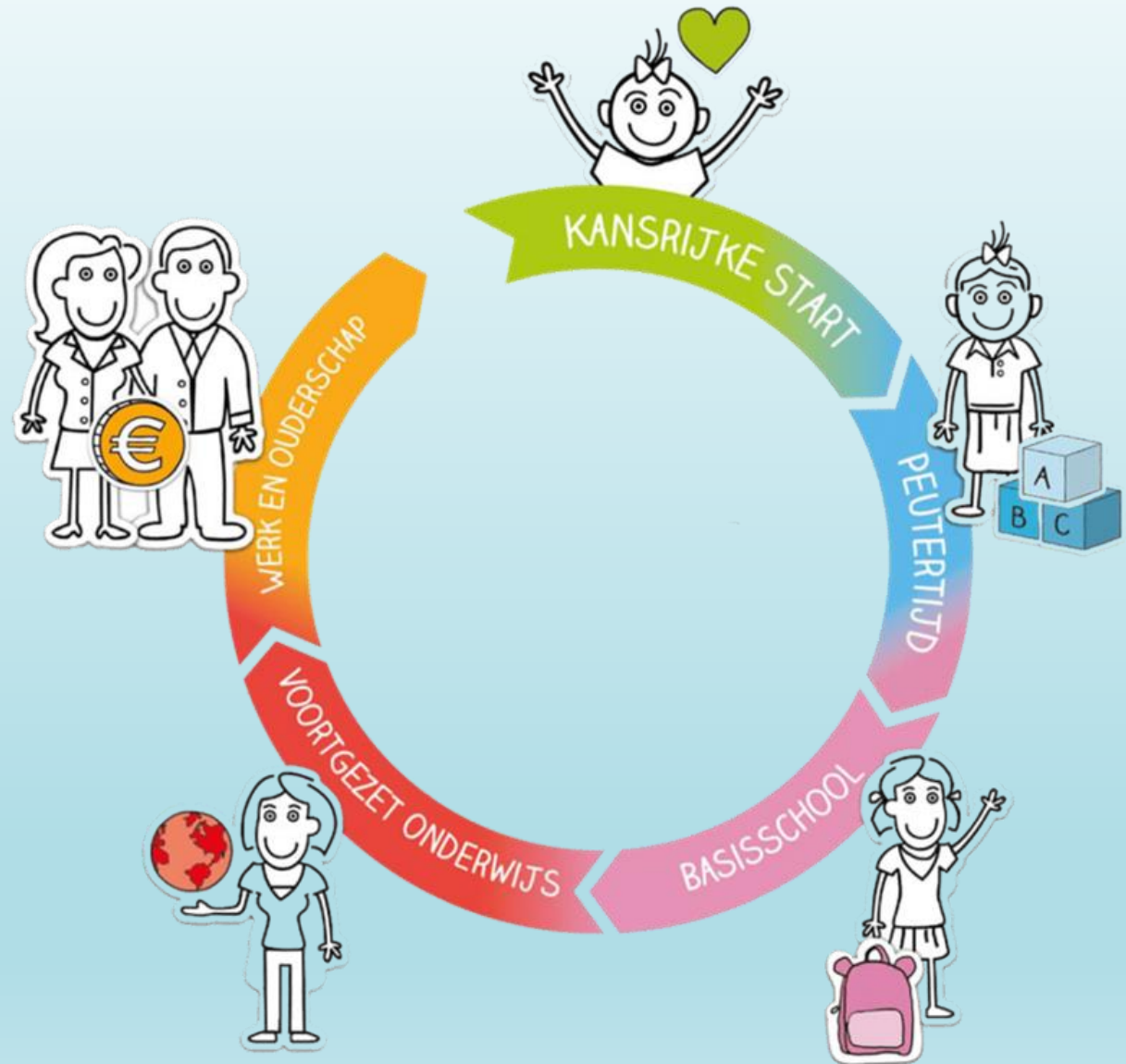
 7 oktober 2025

 GaiaZOO Event Center

 12.30 – 16.30 uur *(inloop tussen 12.30-12.50)*

7 oktober presentatie publicatie Handreiking Knooppunt Kansrijke Start

Vragen

Hoe kan ik een begin maken?

Mijn ervaring in Gelderland Midden

Actieve lokale coalitie

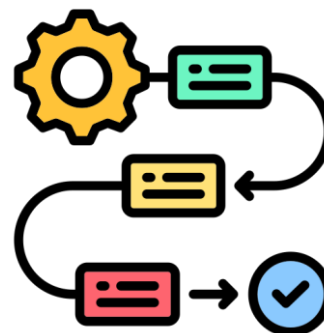
Meer behoefte aan casusbespreking

Inspiratie vanuit andere gemeenten

Faciliterende rol

Plan in ontwikkeling

Eerste MDO's nog in 2025?

Hoe kan ik een begin maken?

Kernpunten:

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Betrokken partners

Inspiratie van andere gemeenten/regio's

Een coördinator

Willen samenwerken voor beter ondersteuning ouders

Waar kan het heen?

- Ziekenhuis in 1^e lijn?
- Sociaal domein in 2^e lijn
- Ouder standaard onderdeel van MDO
- Afstemming MDO/POP (juiste zorg naar juiste plek)

Meer weten?

Geïnteresseerd in deelname het Landelijk Lerend netwerk Kansrijke Start?

- ❑ Dit webinar wordt georganiseerd door het Landelijk Lerend Netwerk Kansrijke Start (LLN), waarin regionale trekkers samenwerken, leren van elkaar en agenderen. Ben je regionaal trekker kansrijke Start en heb je interesse in dit netwerk? Mail kansrijkestart@pharos.nl

Ondersteuning en advies

- ❑ Na dit webinar krijg je een link naar het webinar, de powerpoint, en andere relevante linkjes over het sociaal medisch MDO
- ❑ Vanuit Pharos kunnen we coalities Kansrijke Start verder adviseren en ondersteunen op allerlei kansrijke Start thema's. ook kunnen wij je verbinden aan leden van het LLN Neem contact met ons op via kansrijkestart@pharos.nl, of met je eigen adviseur

Bedankt voor je interesse en succes met jullie MDO

